

Høringsnotat fra Juvente:

Innspill til helse- og omsorgskomiteens arbeid med statsbudsjettet 2018

Juvente er en ungdomsorganisasjon av, for og med ungdom som ønsker en verden basert på menneskeverd og solidaritet der rusmidler ikke skaper problemer. Vi jobber med forebygging, ruspolitikk, solidaritetsarbeid og å skape gode, trygge og inkluderende ungdomsmiljøer over hele landet. Vi takker for muligheten til å komme med innspill til komiteens arbeid med statsbudsjettet. Våre innspill tar utgangspunkt i Helse- og omsorgsdepartementets proposisjon, kapittel 714, post 60 og 70.

Satsing på folkehelse

Juvente er spesielt glad for at rusbehandlingen styrkes, og håper at kommunenes prioriteringer følges tett opp. Juvente mener at det er avgjørende at helsebegrepet ikke må knyttes utelukkende til behandling av sykdom og helseutfordringer, men til innsats som skal gjøres for å unngå at dette oppstår. Mennesker er ikke maskiner, vi blir ikke alltid gode som nye etter at man har reparert skader som har oppstått. Vi vil derfor understreke viktigheten av videre styrking av det forebyggende helsearbeidet. Fjorårets løft av folkehelsepolitikken med rus og psykisk helse som sentrale elementer var viktig, og vi er fornøyd med at dette arbeidet videreføres. Proposisjonens innledende kapitler gir positive signaler som legger til rette for et godt fokus og solide, forutsigbare rammer for samarbeid mellom det offentlige og frivillig sektor. Juvente er fornøyd med at det legges opp til at løftet av folkehelsepolitikken, der rus og psykisk helse står sentralt, videreføres i neste års budsjett.

Rusmidler er et spesielt vanskelig tema å jobbe forebyggende med, og mange krefter arbeider for en politikk som vil øke skadeomfanget. De frivillige organisasjonene på rusfeltet vet hvordan man arbeider med disse spørsmålene. Forsvinner deres stemme og kompetanse, innskrenkes også politikernes handlingsrom i folkehelsepolitiske spørsmål. Vi er bekymret for at små organisasjoner med høy kompetanse kan forsvinne i den økende konkurransen i tilskuddsordningene. **Juvente ønsker at det skal øremerkes midler til rusforebyggende arbeid som har ungdom som viktigste målgruppe.**

Bruk av unge i forebyggende arbeid

En rekke kunnskapsoppsummeringer og evalueringer, både på rusfeltet og i pedagogikken, har dokumentert en klar og langsiktig effekt av bruk av jevnaldrende i forebyggende arbeid. Siden tidlig 70-tall har ung-til-ung-formidling vært basis i Juventes rusforebyggende prosjekter. Ung-til-ung-metodikk har en rekke fordeler: Den er billig i drift, effektiv og troverdig. Videre gir den tilgang til ellers vanskelig tilgjengelige befolkningsgrupper (f.eks. når Juvente ut til veldig mange russ gjennom vårt Edruss-prosjekt) og er velegnet til sensitive temaer som rus og seksualitet. Dette er en tilnærming frivillige organisasjoner er alene om å kunne tilby. En god forebyggingsstrategi plasserer frivillige organisasjoner midt på banen, ikke på sidelinjen. Derfor er også tilgang på relevante forebyggingsarenaer, slik som skolen, avgjørende for de kvalitetssikrede programmene frivillige organisasjoner kan tilby.

Juvente foreslår at komiteen legger inn følgende merknad til vedtaket om statsbudsjett for 2018:

Komiteen ber Regjeringen om å styrke den rusforebyggende innsatsen i helsearbeidet, med et særlig fokus på ung-til-ung-arbeid, og å sikre at skole og frivillige organisasjoner har gode rammevilkår for felles innsats for å utruste barn og unge for å ta gode helsevalg.